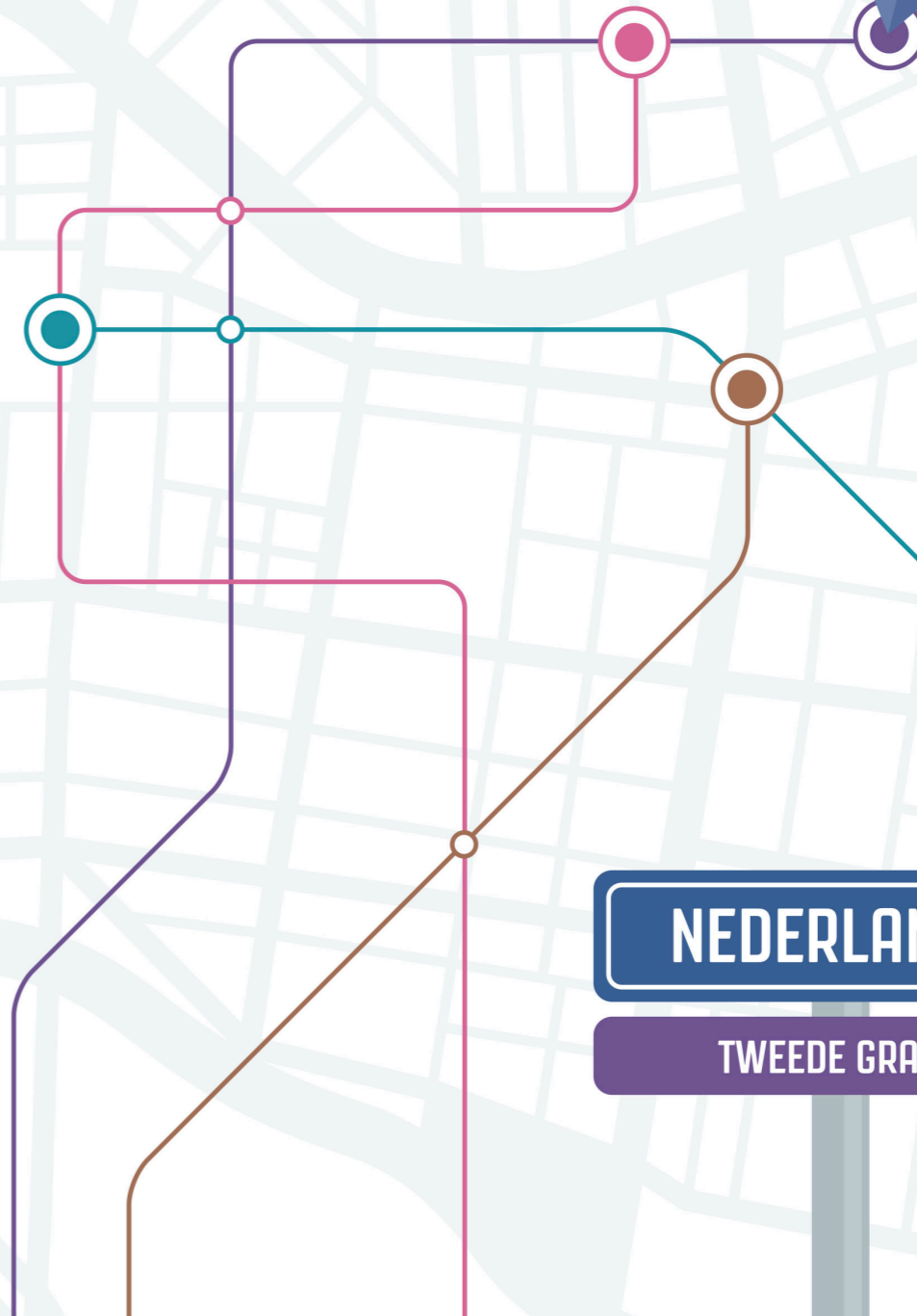

Geef richting aan je onderwijs
met deze unieke methode Nederlands

ROUTE

2

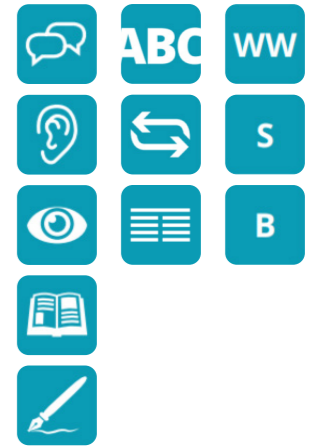
conform
vernieuwde
eindtermen
tweede
graad

NEDERLANDS

TWEEDE GRAAD

Ga op weg met Route 2

Methode Nederlands voor de tweede graad

Differentiëren

Motiveer je leerlingen met bronnen op hun eigen niveau. Alternatieve routes in de digitale handleiding bieden teksten op andere leesniveaus aan. Zo daag je de leerlingen elk op hun eigen niveau uit. Hun leesvaardigheid blijft groeien, terwijl ze klassikaal dezelfde kennis verwerven.

Je kunt niet alleen eenvoudig differentiëren op leesniveau, maar ook door handelingsgericht te werken. De icoontjes in de marge tonen aan waar er in een opdracht op geoefend wordt. Door bijvoorbeeld rekening te houden met het lezersprofiel (dat je kunt achterhalen met de Diateksttoets) weten de leerlingen aan welke opdrachten ze extra aandacht moeten besteden.

Met Diaplus Tekstenlab en het digitale oefenplatform GROEI kun je nog verder differentiëren. Hier wordt er eveneens onderscheid gemaakt tussen de verschillende niveaus en lezersprofielen.

Taalontwikkelen lesgeven

Zet je graag in op context, taalsteun en interactie? In de handleiding vind je lessuggesties om taalontwikkelen les te geven. Route 2 biedt bijvoorbeeld extra bronnen aan over een bepaald thema, geeft opties om de leerstof op een andere manier uit te leggen of dieper in te oefenen en reikt ideeën aan om leerlingen samen te laten werken.

Integreren

Met Route 2 breiden je leerlingen hun wereldkennis uit. In elke module staat een thema centraal, waaruit de authentieke bronnen van de lessen vertrekken. Vaardigheden en taalbeschouwing komen aan bod in functie van deze leesteksten en audiovisuele bronnen. De leerlingen gebruiken hun nieuwe kennis en optimaliseren hun strategieën om tot een dieper tekstbegrip te komen.

In de projectmodules wordt er extra aandacht besteed aan de liefde voor het Nederlands. De vaardigheden worden ingeoefend via bronteksten over taalvariatie, de geschiedenis van het Nederlands enzovoort.

Zelfsturend leren

Doordat Route zich beperkt tot de essentie kun je de leerlingen aanmoedigen om op zoek te gaan naar meer informatie en oefeningen. De methode biedt geen kenniskaders en extra oefeningen aan in de les zelf, maar voorziet elke module van een gecombineerde Kennis- en oefenroute. Daarin bekijken de leerlingen of ze de leerstof voldoende beheersen en kunnen ze beslissen om extra oefeningen te maken, bijvoorbeeld op het oefenplatform GROEI. Hebben ze tijdens de les nood aan meer uitleg, kunnen ze te rade gaan in deze Kennis- en oefenroute, het Kennisvademecum en/of de hulpkaarten.

Leerlingen die snel weg zijn met de leerstof worden niet vervuild met overbodige herhaling en leerlingen die meer hulp nodig hebben, vinden deze hulp in de extra bronnen én leren er actief naar op zoek te gaan.

Uitgangspunten:

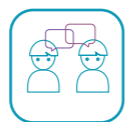
ruimte voor eigen inbreng

geïntegreerde aanpak met aandacht voor wereldkennis

zichtbare leerlijn

focus op context, taalsteun en interactie

eenvoudige en lonende differentiatie

aandacht voor zelfstandigheid

Kernmethode

Als kernmethode beperkt Route 2 zich tot de essentie. In plaats van nodeloos te oefenen op een stuk leerstof, herhaal je deze leerstof op verschillende momenten en in verschillende contexten. De leerlingen oefenen dus gespreid binnen deze concentrische leerlijn.

Je hebt de ruimte en flexibiliteit om de lessen zelf aan te vullen met extra oefeningen moest dat nodig blijken. Zo kun je niet alleen inspelen op de groeikansen van de leerlingen, maar ook op hun sterktes, hun interesses en de actualiteit.

Graadmethode

Route 2 bouwt voort op de kennis en vaardigheden aangeleerd in het basisonderwijs en de eerste graad. Met één boek voor zowel het derde als vierde middelbaar groeien de leerlingen naar een hoger niveau. Die groei wordt gevisualiseerd op de kleurenbalk, die aansluit bij de resultaten op de Diatoetsen. De concentrische leerlijn zorgt ervoor dat de leerstof op meerdere van deze verschillende inzichtelijke niveaus behandeld wordt.

Groeiwijzer

8 thematische modules

Opbouw van een **thematische** module:

MODULE 7

Elders en anders

Les 1 Broeders en zusters	p. xx
Les 2 Wat zeg je?	p. xx
Les 3 Wat als ...	p. xx
Les 4 Ontdek jij het issue?	p. xx
Kennis- en oefenroute	p. xx
Woordroute	p. xx
Leesroute	p. xx

Niet alles is overal hetzelfde. Dingen die wij hier gewoon vinden, kunnen elders net heel speciaal zijn. Omgekeerd geldt hetzelfde: misschien werd jij op vakantie weleens verrast door bij het ontbijt geen boterham met choco aan te treffen, maar een pikante noedelsoep?

Sommige dingen vinden we hier vanzelfsprekend, zoals naar school kunnen gaan en daarna de kans krijgen om te gaan werken. Maar ook al hebben we allemaal recht op gelijke kansen, niet iedereen krijgt die.

4 lessen → vertrek vanuit een leestekst of audiovisuele bron binnen hetthema van de module
→ oefenen op vaardigheden en kennis als middel voor een beter tekstbegrip

een **woordroute** → nieuwe woordenschat inoefenen, uitbreiden en vastzetten

MODULE 4

Vind ik leuk / vind ik niet leuk

Les 1 Een kritische houding	p. xx
Les 2 Eerste hulp bij sociale media	p. xx
Les 3 Een flirt, een fling, een foto	p. xx
Les 4 Rust komt van binnenuit	p. xx
Kennis- en oefenroute	p. xx
Woordroute	p. xx
Leesroute	p. xx

Sociale media, ze hebben hun voor- en nadelen. Je kunt er makkelijk de nieuwste hypes en trends op volgen, maar soms lees je dingen die niet waar zijn. Dat maakt het ook voor ouders erg spannend wanneer kinderen hun eerste stapjes op sociale media zetten. Denk bijvoorbeeld maar aan alle foto's van jou die online staan. Soms wordt het zelfs zo overweldigend dat je een stapje terugneemt. Dan ga je op digitale detox.

een **kennis- en oefenroute** → leerstof herhalen en verder inoefenen

een **leesroute** → literatuurfragmenten lezen, beleven en bespreken

Disclaimer: de afbeeldingen in deze brochure zijn slechts een voorbeeld en dienen niet als definitieve versie van het boek te worden beschouwd.

4 projectmodules

Opbouw van een **project**module:

- 2 lessen
 - samenwerken aan een groot project
 - taalvaardigheid en liefde voor het Nederlands staan centraal
- 1 verdiepende les, in de digitale handleiding

Ga met je klas op onderzoek

De leerlingen werken samen aan een groot, geïntegreerd project. Via bron-teksten over het Nederlands zetten ze hun verworven kennis uit de voorbije modules in om toe te werken naar een syntheseopdracht. Zo voeren ze bijvoorbeeld onderzoek naar taalvariatie in strips en schrijven ze een artikel over hun resultaten, of vergelijken ze informatie uit verschillende bronnen om een presentatie te geven over de geschiedenis van het Nederlands.

Het doel van de projectmodules is niet kennis vergaren over het onderwerp van de bronnen of het thema van de module, maar deze inzichtelijke teksten over onze prachtige taal bieden de leerlingen wel de mogelijkheid om hun kennis en vaardigheden in nog een andere context in te zetten. Hierbij werken ze niet enkel aan taalvaardigheid, maar ook aan hun brede vaardigheden en transversale doelen.

Zet in op wereldkennis met de bronteksten uit de lessen. Via die bronnen denken de leerlingen na over het Nederlands als taalsysteem en communicatiemiddel. Ze gebruiken hun nieuwe inzichten in taalbeschouwing om tot een breder tekstbegrip te komen. Voor de vaardigheden geldt hetzelfde: de strategieën om te lezen, kijken, luisteren, spreken en schrijven reik je aan als middel, niet als doel. Met deze geïntegreerde aanpak valt er voor iedere leerling wel iets interessants te beleven in elke les.

LES 4 Ontdek jij het issue?

In deze les ga je:

- lezen:**
 - informatie opzoeken op de website van de Taalunie,
 - een artikel over taal lezen,
 - oefenen met leesstrategieën,
 - moeilijke woorden leren door met grondwoorden en samenstellingen te oefenen.
- luisteren:**
 - een gedicht beluisteren en naar een praatprogramma kijken,
 - luisteren naar het verschil tussen standaardtaal en tussentaal en verschillende meningen daarover.
- schrijven:**
 - schema's aanvullen bij lees- en luisterteksten,
 - een reactie op een leestekst schrijven.
- nadenken over taal:**
 - het verschil tussen standaardtaal en tussentaal oprispen,
 - oefenen met lijdende en meewerkende voorwerpen.

OPDRACHT 24 Opstap

- Beluister het fragment.
- Welk tekstvoorbeeld is dit?
- Leg uit in je eigen woorden: Onze woorden zijn het verslag van onze tijd op aarde.
- Van waar komt het woord 'macadam'?

OPDRACHT 27 Taalvariatie

B Standaardtaal, tussentaal of dialect? Maak de juiste combinaties met de uitleg in de rechterkolom.

standaardtaal	☒	☐	een streektaal die mondeling wordt overgedragen van ouder op kind, meestal geen geschreven taal
tussentaal	☐	☒	een taal die algemeen bruikbaar is in het openbare leven, zoals in het onderwijs, het bedrijfsleven en de media
dialect	☐	☒	een typisch Vlaamse spreektaal waarin dialectische met standaardtalige kenmerken vermengd worden

B Bekijk het eerste deel van het fragment uit *Volc*.

- Welk soort programma is dit?
- Wat is het doel van zulke programma's?
- Formuleer een stelling waarover je denkt dat de studiogasten hun mening zullen geven.
- Vul de linkerkolom van de tabel bij **a** aan met informatie over de studiogasten.

C Bekijk het tweede deel. Duid aan aan welke taal de studiogasten hun voorkeur geven. In de rechterkolom noteer je schematisch en in kernwoorden het argument waarmee ze hun voorkeurstaal verdedigen. Als er geen argument gegeven wordt, kleur je de cel in.

naam	functie	voorkeurstaal in series op tv
		standaardtaal - tussentaal - dialect
		standaardtaal - tussentaal - dialect
		standaardtaal - tussentaal - dialect

© Uitgeverij DiaBe Route

31

overzicht van de leerstof in begrijpbare taal

icoontjes die de vaardigheden en taalbeschouwing aangeven, om handelingsgericht te kunnen werken

vetgedrukte leerstof, zodat leerlingen snel zien wat ze moeten leren/onthouden

duidelijke structuur, met titels waarin de focus van de opdracht helder vermeld wordt

qr_codes waarmee de leerlingen naar kijk- en luisterfragmenten doorlinken

kijk- en luisterfragmenten van Het Archief voor Onderwijs

Tekst en thema staan centraal

Tekst 4

PROBEE
Lees in de...
in de...
Schrift de...
een po...
kaplo...
die je...
niet uit...
Luister...
muziek...
wereld...
om ka...
Doe iets...
zijn met...
gedacht...
de trane...
of pak...
Kruif...
regelma...
kruist...
dat je...
zorgt v...

Tekst 1

Uitwisseling?

4 Net zoals alle voorafgaande jaren was er een reis van Belgische jongeren naar het project gepland. Op 28 juli zouden 4 jongeren naar Israël en de Palestijnse gebieden vertrekken. Maar door het recente conflict is de reis niet kunnen doorgaan.

5 Hopelijk kan het bezoek van een groep Palestijnse jongeren van TDP naar België wel plaatsvinden. Zij logeren dan in gastgezinnen verspreid over heel Vlaanderen. De jongeren bezoeken van 6 tot en met 10 oktober scholen en steden en vertellen over hun leven en het theaterproject. 13 tot

YOUCA 'Work for Change'

YOUCA, Youth for Change and Action, is een organisatie voor en door jongeren die hen stimuleert om samen te werken aan een duurzame en rechtvaardige samenleving. Dat doen we door hen bewust te maken rond belangrijke maatschappelijke thema's en door hen te ondersteunen in hun engagement. Daarnaast zorgen we voor unieke ontmoetingen met impact op het culturele, zakelijke en publieke leven.

Hoe werkt het?

3 Leerlingen, vanaf het vierde jaar secundair onderwijs, steken die dag voor Palestijnse leeftijdsgenoten hun handen uit de mouwen bij bedrijven, organisaties, overheidsinstellingen, zelfstandigen of particulieren. Dat gaat van de ondersteuning van bankbedieners tot het winterklaar maken van een kloostertuin. Sommigen worden zelfs journalist of minister voor één dag.

authentieke teksten

verschillende tekstsoorten

wereldkennis

opbouwende moeilijkheidsgraad

ingeschaald op niveau*

*De bronnen zijn ingeschaald op de niveaus van de groeiwijzer. Deze niveaus omschrijven gedetailleerd de kenmerken die de moeilijkheidsgraad van teksten bepalen. Je kunt de leerlingen kwalitatief en gericht verder helpen door extra oefenmateriaal op hun eigen niveau aan te bieden. De andere leermiddelen van DiaBe en de Diatoetsen hanteren dezelfde wetenschappelijk onderbouwde niveaus.

Kennis- en oefenroute

Laat je leerlingen het initiatief nemen. In de Kennis- en oefenroute kijken ze zelf na hoe goed ze de leerstof beheersen. Ze herhalen de leerstof in het kenniskader, waarna ze de controleoefening maken. Ging die goed? Dan kunnen ze door naar het volgende onderdeel. Maakten ze nog veel fouten? Dan kunnen ze best wat extra oefeningen over deze leerstof maken, bijvoorbeeld op het digitale oefenplatform GROEI. Ze visualiseren hun vooruitgang door op de groeicirkels hun niveau voor en na het oefenen aan te duiden.

Kennis- en oefenroute

Taalhandelingen

taalhandeling = het doel dat je hebt wanneer je iets zegt of schrijft
Soorten taalhandelingen:

- afspreken
- argumenteren
- bedanken
- beloven
- beweren
- dreigen
- groeten
- meedelen
- overtuigen
- verbieden
- verontschuldigen
- verzoeken
- om informatie vragen
- waarschuwen
- ...

Over welke taalhandelingen gaat het?

voorbeeld	taalhandeling
NIET VOEDEREN	
— Buslijn 335 rijdt vandaag niet. —	
Pas op voor de hond!	
PRIVEDOMEIN, OVERTREDERS WORDEN VERVOLGD!	
KOOP NU, 3-1 GRATIS!	
De brug is niet toegankelijk tot 31/07. Onze excuses voor het ongemak.	
• HEEFT ER IEMAND ONZE KAT GEZIEN? •	
HET EINDE VAN DE WERELD KOMT ERAAN!	
Gelieve de etalage niet aan te raken.	
NIET AANRAKEN	

Kennis- en oefenroute

De cirkels stellen elk een fase in je leerproces voor. Je kunt ermee visualiseren hoe goed je bepaalde leerstof of vaardigheden onder de knie hebt. Zo zie je in een oogopslag waarop je meer moet oefenen.

1 **Voor module:** duid per onderwerp aan in welke kleurzone je je bevindt voordat je aan deze module begint. (Vertrek van de resultaten van de Diatoetsen Nederlands of maak een inschatting.) Voeg onderwerpen waar je nog extra op wilt oefenen toe.

2 Na de lessen: maak de oefeningen van de Kennis- en oefenroute.
a Haal je 80% of meer op een oefening? Goed zo, je beheerst de leerstof op dit niveau.
b Haal je nog geen 80%? Oefen de leerstof dan verder in op Groei.

3 **Na module:** duid per onderwerp aan in welke kleurzone je je bevindt na het maken van de oefeningen in de Kennis- en oefenroute en op Groei.

groeï visualiseren

online verder oefenen

controleoefening

Woordroute

Je leerlingen oefenen de woordenschat uit de bronnen en oefeningen verder in en breiden hun woordenschat uit in de Woordroute. Ze herhalen de nieuwe woorden in nieuwe contexten en oefenvormen. De woordroute gaat weliswaar niet meer door met het thema van de module, maar ook hier werken de leerlingen geïntegreerd. De focus ligt op woordenschatverwerving, en daarenboven is er aandacht voor schrijfvaardigheid (bv. met het schrijven van volzinnen) en voor taalbeschouwing (bv. met het schrijven van bepaalde soorten zinnen). Deze actieve en geïntegreerde aanpak zorgt voor een diepe verwerking van de woorden.

Woordroute

Maak een zin met het synoniem van het opgegeven woord. Gebruik in die zin ook minstens twee bijvoeglijke naamwoorden.

- 1 bedenken
- 2 fysiek: synoniem
- 3 zeldzaam: synoniem
- 4 onoplettend

aandacht voor actieve woordenschatverwerving

OPDRACHT 3 Utdrukkingen

Welke uitdrukking past bij deze situaties? Maak een volwaardige zin.

- 1 Er was heel wat werk te verrichten. Ik ging meteen aan de slag en ben gestart met het schilderen van de muren.
- 2 Ze hebben na lang overleg eindelijk beslist waarheen de reis gaat deze zomer.
- 3 Normaal gezien vertrok ik over een week op skivakantie, maar drie weken geleden brak ik mijn been in de les LO. Mijn been doet nog altijd veel pijn, ik denk dat ik moet aanvaarden dat mijn reis niet door zal gaan.
- 4 De directie van onze school krijgt veel kritiek op de gloednieuwe snoepautomaten op de speelplaats, aangezien de ouderraad al jaren ijvert voor een sterker beleid rond gezonde voeding.

syntheseoefening voor woordenschat per module

Laat je leerlingen proeven van een aantrekkelijke selectie boeken met de literaire fragmenten uit de Leesroute. Ze denken op verschillende manieren na over hun leeservaring en gaan zelf creatief aan de slag met spreek- en schrijfp opdrachten.

Tekst 6

Fragment uit *After Dark*

Her pijn, licht in mijn open aar, denken aan een bondslamp die is aangezet en ik word gebouwen en continue in te blijven kijken. Ik probeer mijn hoofd weg te duiken, maar het lukt niet. Heeft iemand mijn nek vastgezet? Het is mijn nek gebogen? Althans gedachten volgen in mijn hoofd tempo aan me voorbij, maar ik kan er geen wijf uit vinden. Mijn gedachten zijn één grote warboel. O, wat doet mijn hoofd pijn en mijn keel heeft nog nooit zo pijnlijk en nauw aanvoelend.

En ik denk? En ik zie? En poezie, over lichte dringt mijn mesagen binnen. Het nikt metaforisch, is dat... Moet? In dat mijn bloep?

Urine, dat rijk ik ook. Een zware, dominante ammoniakgeur. Ik, Oude-mensapies.

Het duurt even voor de angst me compleet naar de strot vliegt. Waar ben ik?

Ik probeer mijn handen naar mijn nek te brengen, maar het gaat niet. Mijn handen liggen hulpeloos in mijn strot, ik kan mijn armen niet spreiden, mijn vingers zijn niet in een mogelijke positie om te grijpen. Het is er aan de hand?

Ik voel mijn hartslag versnellen.

Er is iets mis.

Er is iets goed mis.

Probeer mijn te blijven, mijn, zeg ik tegen mezelf. In paniek. Verremani, dat zie je in elke serie en film. De

- fragmenten uit verschillende genres
 - geadviseerd door iedereen Leest en PoëzieCentrum
- focus op leesbeleving

Leesroute

In deze leesroute ga je:

- nadenken over tekstvoorbeelden,
- nadenken over personages, spanning, vertellers en genre,
- met je klasgenoten bespreken waarom je een boek wel of niet wilt lezen, een boek zoeken, kiezen en voorstellen aan de klas.

OPDRACHT 1 Oriënteren

Bekijk de tekstfragmenten en vul het schema aan.

titel	
auteur	
publicatiejaar	
tekstvoorbeeld	verhaal - gedicht - toneeltekst

Op basis van de informatie die je nu hebt: wil jij dit boek graag lezen? Duid aan in de bovenste rij van de tabel hieronder (1). (De rijen daaronder (2-4) vul je in de volgende opdrachten aan.)

	Ik wil het verhaal wel / niet (verder) lezen.
1 na het bekijken van de titel, auteur ...	wel / niet
2 na het lezen van de flaptekst	wel / niet
3 na het lezen van het eerste deel van het fragment (p. 36)	wel / niet
4 na het lezen van het tweede deel van het fragment (p. 37-40)	wel / niet

OPDRACHT 2 Personages

Lees de flaptekst.

Welke personages worden in de flaptekst vermeld?

Omcirkel het hoofdpersoonage.

terminologie in functie van gedachten en gevoelens over de tekst

“Een leer methode geschreven vanuit de leerplandoelstellingen met leerstof opgebouwd rond actuele onderwerpen. Deze geïntegreerde methode vermijdt het hokjesdenken en besteedt de nodige aandacht aan de vaardigheden. Dankzij concrete evaluatiefiches krijg je een goed beeld van het kunnen van de leerling.”

— Sara Peeters, leerkracht Nederlands, Instituut Maria Koningin, Dilsen-Stokkem

“Route geeft ons als leerkracht opnieuw vrijheid om rond de kernmethode zelf nog zaken aan te bieden. Het niveau ligt hoog en in iedere oefening raak je nieuwe en andere leerdoelen aan. In het begin is deze aanpak wennen, zowel voor de leerkracht, als de leerling. Toch merk je na één semester hard werken reeds het verschil op. Door de vele herhaling van al deze leerstof, blijft die fris in de hoofden van de leerlingen en lijken ze nu al meer te kennen dan vroeger.

Dankzij het feit dat er steeds wordt teruggekeerd naar de leesvaardigheid en het begrijpend lezen, maken onze leerlingen grote sprongen in deze belangrijke vaardigheid.

Ook de grote zelfstandigheid waar Route op inzet is een heel grote troef! Dat hebben we letterlijk mogen ervaren in de afgelopen periode van het thuisonderwijs.

Dit allemaal zorgt ervoor dat het vak Nederlands naar een ander, hoger niveau getild wordt en dat je terug met veel enthousiasme voor de klas kan staan.”

— Joke De Beleyr, leerkracht Nederlands, SJKS, Sint-Niklaas

OPDRACHT 1 Opstap

A Bekijk de titel van de module en lees het tekstje op de titelpagina. Waarover denk je dat de lessen in deze module zullen gaan?

B Hoe goed ken jij de organisatie Broederlijk Delen? Ga naar www.broederlijkdelen.be om het schema aan te vullen.

Wie maakt deel uit van Broederlijk Delen?	• _____ • _____
Waarvoor staat Broederlijk Delen?	Broederlijk Delen streeft naar _____
Op welke drie thema's focust Broederlijk Delen?	• _____ • _____ • _____

spreeken: interactie

- voorkennis activeren
- inhoud voorspellen

brede vaardigheden (ict)

zoekend lezen

OPDRACHT 3 Tekststructuur

T1 p.xx A Vul het schema aan.

onderwerp	
hoofdgedachte	
tekstdoel	
tekstvoorbeeld	
bron	

B Duid in de tekst de **inleiding**, het **midden** en het **slot** aan.

C Welke **functies** kunnen de inleiding en het slot van een tekst hebben?

functie inleiding	functie slot

D Markeer in de tabel hierboven de functie die de inleiding en het slot in deze tekst hebben.

E Bekijk de kaderteksten vluchtig. Wat is de functie van die kaders? _____

oriënterend en globaal lezen, op macroniveau

Nederlands als communicatiemiddel: tekststructuur

*De opdrachten kunnen uitgebreider zijn dan hier weergegeven.

- intensief lezen, op microniveau
- moeilijke woordenschat in de tekst
- betekenis achterhalen op verschillende manieren
- woordenschat uitbreiden
- woordenschat in nieuwe context gebruiken

OPDRACHT 4 Woordenschat

In het eerste deel van de tekst (al. 1-6) komen enkele moeilijke woorden voor. Leid de betekenis af uit de context.

woord	aline	betekenis
gewapend conflict	(al. 1)	
smeden	(al. 2)	
vastberadenheid	(al. 5)	
verontwaardigd	(al. 6)	
betreuren	(al. 6)	
viseren	(al. 6)	
infrastructuur	(al. 6)	

Zoek in het tweede deel van de tekst (al. 7-12) het juiste woord bij de omschrijving.

woord	aline	betekenis
	(al. 7)	iets dat gegroepeerd is, groep
	(al. 7)	geestelijk, niet lichamelijk
	(al. 7)	datgene wat voorrang krijgt

In de tekst werden woorden onderstreept. Noteer die woorden in de tweede kolom. Geef vervolgens in de derde kolom het **antoniem**.

aline	woord uit de tekst	antoniem

Vul het tekstje aan met een woord uit de vorige oefeningen.

De klas van Noa werd op het matje geroepen bij de directrice. Die hield een lange _____ waar bijna niemand iets van begreep. Het ging over een aantal jongeren die de computer van de directrice hadden gehackt en plannen aan het _____ waren om in te breken op school. De directrice was razend en _____ Noa en Xander, omdat zij al in aanraking waren geweest met de politie. Ze _____ dat haar school nogmaals in een negatief daglicht werd gesteld. Ze was _____ om de daders te vinden, want veiligheid _____

- zoekend lezen
- wereldkennis verruimen

brede vaardigheden: ict

OPDRACHT 5 Opzoeken

In alinea 4 is er sprake van een recent conflict. **Zoek op** over welk conflict het gaat. Beantwoord de **topische vragen** met een * met een volzin en de andere met kernwoorden.

Wat?	
Wie?	
Waarom?*	
Wanneer?	
Waar?	
Hoe?*	

Alinea 7 vertelt hoeveel Palestijnse kinderen er in Israëlische gevangenissen zaten. **Zoek op** hoeveel Palestijnse kinderen er momenteel nog in de gevangenissen zitten.

kijken: audiovisuele bronnen over hetzelfde onderwerp

Nederlands als communicatiemiddel: communicatiemodel

spreken: mening geven, gevoelens beschrijven

beoordelingsfiche met concrete criteria

OPDRACHT 6 Kijken en beoordelen

Bekijk het animatiefilmpje *Closed Zone*.

Wat is de bedoeling van het filmpje? Vul het **communicatiemodel** aan.

zender	
ontvanger	
kanaal	
boodschap	
doel	<i>overtuigen - informeren - ontspannen - emoties oproepen - mening geven</i>
effect	

Welk(e) kinderrecht(en) uit de kadertekst bij *Hand in hand voor een duurzame wereld* worden geschonden in het filmpje? _____

Vertel wat je van het filmpje vindt. Vermeld zeker hoe je je bij het filmpje voelt.

literatuur: poëzie

OPDRACHT 8 Poëzie en beeldspraak

Welke soorten beeldspraak staan hieronder uitgelegd? Kies uit: **personificatie - vergelijking - metafoor**.

1 soort beeldspraak			
2 uitleg	Twee begrippen worden vergeleken, vaak met een woord als <i>zoals, als, lijkt op</i> .	Twee begrippen worden vergeleken zonder het vergelijkende woord.	Een dier of voorwerp krijgt menselijke kenmerken.
3 voorbeelden			
4 eigen voorbeeld	7	8	9

Nederlands als taalsysteem: letterlijk en figuurlijk taalgebruik, beeldspraak

hulpkaart met extra uitleg

Welke soorten beeldspraak staan hieronder uitgelegd? Kies uit: **personificatie - vergelijking - metafoor**.

1 soort beeldspraak			
2 uitleg	Twee begrippen worden vergeleken, vaak met een woord als <i>zoals, als, lijkt op</i> .	Twee begrippen worden vergeleken zonder het vergelijkende woord.	Een dier of voorwerp krijgt menselijke kenmerken.
3 voorbeelden			
4 eigen voorbeeld	7	8	9

E Welke soort beeldspraak zie je in deze voorbeelden? Plaats de cijfers in de juiste kolom van de tabel bij D (rij 3).

1	Ik heb honger als een paard!		
2	Muziek is het medicijn voor de gebroken ziel.		
3	Wat een vervelende man, hij lijkt wel een gemene bulldog.		
4	De wind fluistert zachtjes haar naam.		
5	De toekomst lacht je toe.		
6	Op vakantie ging ik naar de Sahara en maakte er een tochtje op het schip der woestijn.		
7			
8			
9			

F Voeg aan de tabel in oefening E zelf bij elke soort beeldspraak van D een voorbeeld toe.

T2 p.xx Is er sprake van personificatie in het gedicht?

Welk dier zou jij graag zijn? Leg uit waarom door jezelf te vergelijken met het dier.

meerdere bronnen over één onderwerp

schrijven: toepassen van behandelde leerstof, zoals beeldspraak

Aanvulling voor het aso

Zowel leerlingen van het aso als het kso en tso kunnen met Route 2 aan de slag, omdat de eindtermen voor beide onderwijstypes grotendeels gelijklopen. Met het bisboek vul je de leerstof voor taalbeschouwing en literatuur nog aan voor het aso, met een sectie 'Nadenken over taal' en een extra leesroute per module.

Taalbeschouwing

Literatuur

Nadenken over taal

- Je gaat:**
- nadenken over ruis in een communicatiesituatie,
 - een alinea schrijven over cultuurverschillen bij lichaamstaal,
 - leren over en oefenen met woordgroepen,
 - de betekenis en oorsprong van leenwoorden in verschillende talen opzoeken.

OPDRACHT 1 Het communicatiemodel

- Wat kan ervoor zorgen dat een boodschap niet tot bij de ontvanger terecht komt? Geef enkele voorbeelden.
- Hoe heten zulke versturende factoren?
- Wat zorgt ervoor dat de communicatie niet vlotjes verloopt in deze situaties? Antwoord in kernwoorden.
 - Je hebt een sollicitatiegesprek voor je eerste vakantiejob en vertelt dolenthousiast waarom je de job zo graag wilt. Je hangt echter onderuit op je stoel, houdt je armen gekruist voor je en af en toe moet je geeuwen. Uiteindelijk krijg je de job niet omdat de werkgever twijfelt of je de job wel echt wilt.
 - Tijdens het maken van een examen ben je zo geconcentreerd dat je je afsluit van alle afleiding. Daardoor mis je de aankondiging van de leerkracht dat je nog maar 5 minuten hebt en heb je je antwoorden niet afgerond wanneer je het examen uiteindelijk moet indienen.
 - Je hebt een aflevering van je favoriete spelprogramma gemist en gaat het de dag erna bekijken. Iedereen is echter al over de laatste aflevering aan het praten. Om te vermijden dat ze iets voor je verklappen, bedek je je oren en roep je je vrienden toe dat ze over iets anders moeten praten.
 - Terwijl je wacht op de trein, bel je met een vriendin. Ze vraagt je advies over iets en begint de situatie uit te leggen net wanneer de conducteur omroept dat je trein van spoor verandert. Je haast je naar het juiste spoor en wanneer je daar aankomt, vraagt je vriendin je mening, maar kom je tot de conclusie dat je haar uitleg helemaal hebt gemist.
 - Je luistert samen met een paar vrienden naar de radio, wachtend op een aankondiging over de Europese tour van je favoriete band. Net wanneer de radiopresentator de aankondiging maakt, rijdt er een ziekenwagen met loeiende sirenes voorbij, waardoor je niets meer van de radio hoort.

Route © Uitgeverij DiaBe

Extra opdrachten voor o.a. eindterm 2.12

Leesroute

- Je gaat:**
- oefenen met beeldspraak,
 - nadenken over vertelperspectief en spanning.

OPDRACHT 1 Beeldspraak

- Zoek op blz. 318-319 van het boek *De nachtuilen* een voorbeeld van een **vergelijking** en een **metafoor**.
vergelijking: p. _____, r. _____ - r. _____;
metafoor: p. _____, r. _____;
- De schrijver gebruikt weinig beeldspraak, maar beschrijft de ruimte en de gevoelens van de personages op een andere manier. Welke soort woorden gebruikt hij daarvoor? _____
- Geef uit elk fragment een voorbeeld van zo'n woord dat:
 - de ruimte beschrijft:
H17: p. _____, r. _____;
H28: p. _____, r. _____;
 - het gevoel dat de ruimte in de personages oproept, beschrijft:
H17: p. _____, r. _____;
H28: p. _____, r. _____;

OPDRACHT 2 Vertelperspectief

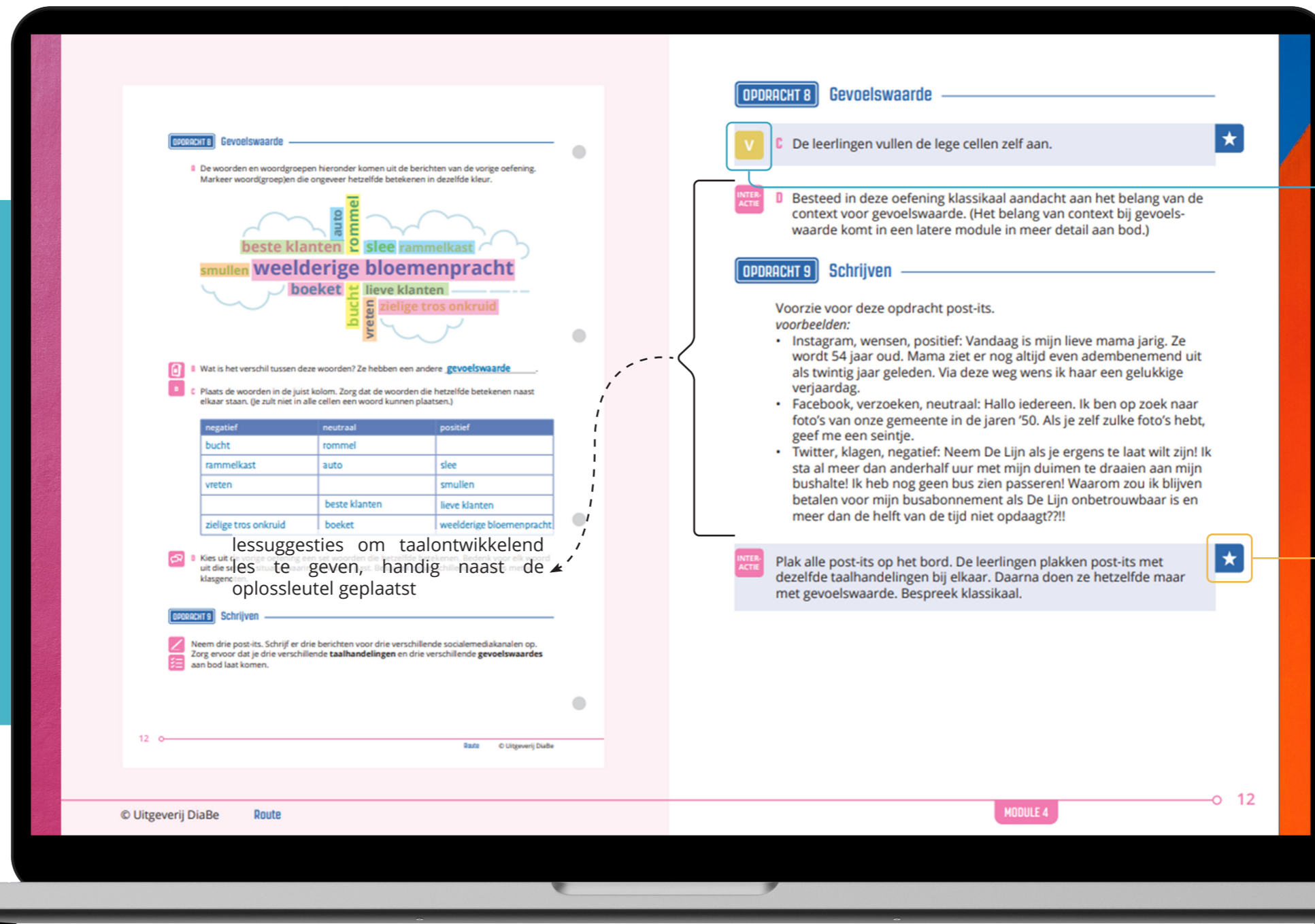
- Wie vertelt het verhaal? **ik-verteller - hij-verteller**
- Bekijk opnieuw je voorbeelden bij opdracht 1 vraag 2. Van wie geven de beschrijvende woorden de mening weer? **personage - verteller**
- Lees r. 12-14 op p. 194. Loopt de wenteltrap echt oneindig ver omhoog? **ja - neen**
- Waarom doet de schrijver dit?
 - De schrijver vertelt niet altijd de waarheid om spanning op te bouwen.
 - De schrijver overdrijft graag.
 - De schrijver geeft de gedachten van de personages (die soms eens overdrijven) weer.

Route © Uitgeverij DiaBe

Extra opdrachten voor o.a. eindterm 2.17

Maak het jezelf makkelijk met de digitale handleiding van Route 2. Deze handleiding bezit een groot gebruiksgemak en is overzichtelijk opgebouwd. Op de linkerbladzijde krijg je de oplossleutel en op de rechterbladzijde krijg je de bijbehorende lessuggesties. Met deze lessuggesties kun je extra aandacht besteden aan taalontwikkelen lesgeven.

Verder vind je in de digitale handleiding nog een hoop extra materiaal. Het is volledig aan jou om te kiezen wat je daarvan gebruikt. In mapjes per module en per les krijg je bijlagen met extra oefeningen, beoordelingsfiches voor bij de spreek- en schrijfopdrachten en nog veel meer. Doordat alles wordt aangeboden zowel kant-en-klaar in pdf als aanpasbaar in Word, kun je Route 2 volledig naar je hand zetten en personaliseren.

opties om te differentiëren: verdieping (V) of remediëring (R)

ideeën voor extra oefeningen

met ook

- directe links naar de kijk- en luisterfragmenten en externe bronnen
- aanduiding van extra materiaal in de digitale handleiding, zoals:

alternatieve routes: teksten om te differentiëren, over hetzelfde onderwerp, maar van een ander niveau, waarin dezelfde leerstof als in de les wordt behandeld

toetsen: toetsen bij elke les, opnieuw met authentieke, ingeschaalde bronteksten

bijlagen met extra oefeningen, bijvoorbeeld om te differentiëren

communicatieve opdrachten: extra spreek- en schrijfopdrachten, om volgens de OVUR-methode een specifieke tekstsoort uit te werken met extra aandacht voor Nederlands als communicatiemiddel

beoordelingsfiches bij kijk-, luister-, spreek- en schrijfopdrachten: specifieke criteria voor deze geïntegreerde opdrachten, waarin de leerlingen de eerder geziene leerstof over het Nederlands als taalsysteem toepassen

kennisvademecum: een overzichtelijke bundel met alle kenniskaders, waarin leerlingen extra uitleg kunnen opzoeken wanneer nodig

woordenbanken: een overzicht van de behandelde woordenschat per les en module, met aanduiding van de woordsoort, een omschrijving van de betekenis, synoniemen, antoniemen en afleidingen

bordpresentaties: een digitale versie van het boek om de vragen en antwoorden te presenteren

kant-en-klaar en aanpasbaar aangeboden

Het aanbod van DiaBe

Diatoetsen

Met de volgtoetsen van DiaBe voor Nederlands visualiseer je de ontwikkeling van leerlingen en bepaal je hun groeikansen voor remediëring en/of uitdaging.

Diatekst, leesvaardigheid

microniveau (woord)
mesoniveau (alinea)
macroniveau (tekst)

Diaspel, taalbeschouwing

begrippen
werkwoorden
spelling

Diawoord, woordenschat

Diafoon, luistervaardigheid

Adaptief, diagnostisch en wetenschappelijk onderbouwd

Methode-onafhankelijk en netoverstijgend

Inzichtelijke rapportages op school-, klas- en leerlingniveau

Online toetsen en leerlingvolgsysteem

GROEI

Leerlingen oefenen handelingsgericht en individueel met taalbeschouwing, lezen, kijken en luisteren op het digitale oefenplatform GROEI. Ook hier visualiseren ze hun groei door toe te werken naar het volgende kleurniveau op de groeiwijzer. Zo sluit GROEI naadloos aan op de Kennis- en oefenroutes van Route 2.

Diaplus

Laat leerlingen lezen met een van de ruim 1000 teksten en oefenvormen op Diaplus Tekstenbank. Keuzestress? Elke maand wordt er een gloednieuw thema van de maand toegevoegd, met vier teksten op verschillende niveaus, bijbehorende werkbladen, communicatieve opdrachten en een overkoepelende lesfiche. Kijk op www.diaplus.be voor meer informatie.

LEES#BE

In dit taaltijdschrift vind je 8 thema's met teksten op 3 niveaus. Je kunt er werkbladen met communicatieve opdrachten, beoordelings- en lesfiches bij verkrijgen.

Meer informatie?

Wij stellen graag Route 2, onze andere leermiddelen en de Diatoetsen aan je voor. Schrijf je in voor een webinar op www.diabe.be of maak een afspraak voor meer informatie.

Contacteer
ons

De Diatoetsen en leermiddelen bij DiaBe BV zijn voortgekomen uit jarenlang wetenschappelijk onderzoek. DiaBe BV werkt samen met verschillende onderwijspartners en organisaties met als doel schoolteams te ondersteunen en professionaliseren en leerlingen te laten groeien.

diabe.be
welkom@diabe.be
DiaBe BV
Boulevardstraat 2A
3010 Leuven
016 77 99 42